

Форма № Н - 3.04у

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
КРЕМЕНЧУЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ МИХАЙЛА ОСТРОГРАДСЬКОГО
Навчально-науковий інститут механічної інженерії, транспорту
та природничих наук
Кафедра здоров'я людини та фізичної культури

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-педагогічної
та методичної роботи

Віктор КОСТІН

« 28/08 » 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

ВОК-10 ОСНОВИ МЕДИЧНИХ ЗНАНЬ

освітній ступінь «Бакалавр»
спеціальність 227 – «Фізична терапія, ерготерапія»

освітньо-професійна програма «Фізична терапія, ерготерапія»

КРЕМЕНЧУК 2024

Робоча програма навчальної дисципліни «Основи медичних знань» розроблена на основі освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія», підготовки здобувачів вищої освіти освітнього ступеня «Бакалавр» за спеціальністю 227 «Фізична терапія, ерготерапія» та відповідних нормативних документів.

Робочу програму розробили: зав. каф. ЗЛФК, доц. Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні випускової кафедри освітньо-професійної програми «Фізична терапія, ерготерапія», спеціальності 227 «Фізична терапія, ерготерапія» – кафедри здоров'я людини та фізичної культури,

протокол № 1 від «27» 08 2024 р.

Гарант освітньо-професійної програми Олена АНТОНОВА

Завідувач кафедри _____ Олена АНТОНОВА

Робочу програму обговорено та схвалено на засіданні методичної комісії КрНУ зі спеціальності 227 – «Терапія та реабілітація»,

протокол № 1 від «27» 08 2024 р.

Голова методичної комісії Олена АНТОНОВА

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни	
		денна форма навчання	заочна форма навчання
Кількість кредитів – 5	Галузь знань <u>22 «Охорона здоров'я»</u> (шифр і назва)	Вибіркова	
Модулів – 1	Спеціальність <u>227 «Фізична терапія, ерготерапія»</u> (шифр і назва)	Рік підготовки:	
Змістових модулів – 1		4-й	-й
Індивідуальне науково-дослідне завдання		Семестр	
Загальна кількість годин – 150		7-й	-й
Тижневих годин для денної форми навчання: аудиторних – 3 самостійної роботи студента – 6	Освітній ступінь: <u>бакалавр</u>	Лекції	
		20 год.	год.
		Практичні, семінарські	
		30 год.	год.
		Лабораторні	
		год.	год.
		Самостійна робота	
		100 год.	год.
Індивідуальні завдання:			
Вид контролю: диф.залік			

Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:
для денної форми навчання – 0,5

* 1 кредит = 30 год.

Кількість кредитів = $\frac{\text{загальна кількість годин}}{30}$

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни «Основи медичних знань» є створити у здобувачів уявлення про основні захворювання та механізми їх виникнення, методи збереження здоров'я.

Завданням дисципліни є сформувати у здобувачів систему знань про культуру здоров'я, патологічні процеси в організмі, вплив шкідливих звичок на здоров'я людини.

Згідно з вимогами освітньо-професійної програми здобувачі повинні після успішного засвоєння навчальної дисципліни формувати наступні програмні компетентності та результати навчання:

Інтегральна компетентність:

ІК. Здатність вирішувати складні спеціалізовані задачі та практичні проблеми, пов'язані з фізичною терапією та ерготерапією, що характеризуються комплексністю та невизначеністю умов, із застосуванням положень, теорій та методів медико-біологічних, соціальних, психолого-педагогічних наук.

Спеціальні (фахові, предметні) компетентності:

¶ ЗК 11. Здатність вчитися і оволодівати сучасними знаннями.

ЗК 12. Здатність застосовувати знання у практичних ситуаціях.

Спеціальні (фахові) компетентності:

ФК 02. Здатність аналізувати будову, нормальний та індивідуальний розвиток людського організму та його рухові функції.

ФК 03. Здатність трактувати патологічні процеси та порушення і застосовувати для їх корекції придатні засоби фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 04. Здатність враховувати медичні, психолого-педагогічні, соціальні аспекти у практиці фізичної терапії, ерготерапії.

ФК 12. Здатність надавати долікарську допомогу під час виникнення невідкладних станів.

Програмні результати навчання:

ПРН 04. Застосовувати у професійній діяльності знання біологічних, медичних, педагогічних та психосоціальних аспектів фізичної терапії та ерготерапії.

ПРН 05. Надавати долікарську допомогу при невідкладних станах та патологічних процесах в організмі; вибирати оптимальні методи та засоби збереження життя.

3. Програма навчальної дисципліни

Змістовий модуль 1. Загальні основи дисципліни «Основи медичних знань».

Тема 1. Предмет і завдання курсу «Основи медичних знань». Теоретичні та методологічні основи курсу. Поняття «Культура здоров'я». Зв'язок курсу з іншими дисциплінами. Значення курсу для підготовки спеціалістів з фізичної реабілітації та здоров'я людини.

Тема 2. Поняття категорій «норма» та «патологія». Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, стадії, виходи. Здоровий спосіб життя, його основні складові. Спадковість: її роль у виникненні хвороби.

Тема 3. Захворювання серцево-судинної системи. Анемія та її профілактика. Вікові особливості реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Ішемічна хвороба серця, атеросклероз, інфаркт міокарда. Пороки серця.

Тема 4. Захворювання дихальної системи. Будова органів дихання. Регуляція дихання: рефлекторна і гуморальна. Особливості регуляції дихання в дитячому віці. Гігієнічне значення повітряного середовища в приміщенні. Основні захворювання органів дихання дітей та підлітків. Пневмонії, бронхіальна астма. Дихання як засіб оздоровлення.

Тема 5. Захворювання опорно-рухового апарату. Особливості реакції організму на фізичні навантаження у різні вікові періоди. Поняття про втому. Порушення опорно-рухового апарату у дітей та підлітків. Остеохондроз, сколіози, травми опорно-рухового апарату. Рухальна активність як гігієнічний фактор.

Тема 6. Захворювання органів травної системи. Гіпоталамічні центри голоду й насичення. Їх роль у формуванні харчової поведінки та діяльності травної системи. Захворювання шлунка. Основні симптоми захворювань системи травлення. Основні захворювання печінки та жовчного міхура. Принципи оздоровчого харчування. Голодування, фізичні процеси під час голодування. Використання голодування з метою оздоровлення.

Тема 7. Захворювання ендокринної системи. Захворювання найважливіших залоз, гіпофіза, щитовидної залози, підшлункової залози. Цукровий діабет, ожиріння.

Тема 8. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, які виникають при захворюваннях та отруєннях. Види невідкладних станів, які виникають при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем, органів травлення та сечовиділення. Засоби надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах та отруєннях.

Тема 9. Долікарська медична допомога в загрозованих для життя станах при травмах і нещасних випадках. Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах. Реанімація. Перша допомога при раптовій зупинці серцевої діяльності, дихання та кровотечі.

Тема 10. Здоровий спосіб життя. Оздоровлення. Механізми управління здоров'ям. Залежність здоров'я від стану хребта. Профілактика остеохондрозу та оздоровлення хребта. Механізми оздоровчої дії фізичних вправ. Фізичні вправи та функціональні резерви організму. Фізичні вправи, що сприяють формуванню, зростанню та зміцненню здоров'я людини.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин			
	денна форма		Заочна форма	
	усього	у тому числі	усього	у тому числі

	го	л	п	лб	ін д	с.р.		л	п	лб	інд	с.р.
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13
Змістовий модуль 1. Загальні основи дисципліни «Основи медичних знань».												
Тема 1.	12	2	-			10						
Тема 2.	12	2	-	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 3.	14	2	2	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 4.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 5.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 6.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 7.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 8.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 9.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Тема 10.	16	2	4	-	-	10	-	-	-	-	-	-
Усього годин:	150	20	30	-	-	100	-	-	-	-	-	-

5. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Захворювання серця	2
2	Захворювання судин	2
3	Захворювання дихальної системи.	2
4	Деформації опорно-рухового апарату.	4
5	Захворювання органів травної системи.	4
6	Захворювання ендокринної системи та обміну речовин.	4
7	Долікарська медична допомога при невідкладних станах, які виникають при захворюваннях та отруєннях.	4
8	Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках.	4
9	Здоровий спосіб життя.	4
	Усього	30

6. Теми лабораторних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин	
		дфн	зфн
1			
2			
3			
	Усього		

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
1	Предмет і завдання курсу «Основи медичних знань».	10
2	Поняття категорій «норма» та «патологія». Поняття про хворобу, етіологію, патогенез, стадії, виходи. Здоровий спосіб життя, його основні складові. Спадковість: її роль у виникненні хвороби.	10
3	Тема 3. Захворювання серцево-судинної системи. Анемія та її профілактика. Вікові особливості реакції серцево-судинної системи на фізичне навантаження. Ішемічна хвороба серця, атеросклероз, інфаркт міокарда. Пороки серця.	10
4	Тема 4. Захворювання дихальної системи. Будова органів дихання. Регуляція дихання: рефлекторна і гуморальна. Особливості регуляції дихання в дитячому віці. Гігієнічне значення повітряного середовища в приміщенні. Основні захворювання органів дихання дітей та підлітків. Пневмонії, бронхіальна астма. Дихання як засіб оздоровлення.	10
5	Тема 5. Захворювання опорно-рухового апарату. Особливості реакції організму на фізичні навантаження у різні вікові періоди. Поняття про втому. Порушення опорно-рухового апарату у дітей та підлітків. Остеохондроз, сколіози, травми опорно-рухового апарату. Рухальна активність як гігієнічний фактор.	10
6	Тема 6. Захворювання органів травної системи. Гіпоталамічні центри голоду й насичення. Їх роль у формуванні харчової поведінки та діяльності травної системи. Захворювання шлунка. Основні симптоми захворювань системи травлення. Основні захворювання печінки та жовчного міхура. Принципи оздоровчого харчування. Голодування, фізичні процеси під час голодування. Використання голодування з метою оздоровлення.	10
7	Тема 7. Захворювання ендокринної системи. Захворювання найважливіших залоз, гіпофіза, щитовидної залози, підшлункової залози. Цукровий діабет, ожиріння.	10
8	Тема 8. Долікарська медична допомога при невідкладних станах, які виникають при захворюваннях	10

	та отруєннях. Види невідкладних станів, які виникають при захворюваннях дихальної, серцево-судинної систем, органів травлення та сечовиділення. Засоби надання долікарської медичної допомоги при невідкладних станах та отруєннях.	
9	Тема 9. Долікарська медична допомога в загрозливих для життя станах при травмах і нещасних випадках. Невідкладна долікарська допомога при тяжких травмах. Реанімація. Перша допомога при раптовій зупинці серцевої діяльності, дихання та кровотечі.	10
10	Тема 10. Здоровий спосіб життя. Оздоровлення. Механізми управління здоров'ям. Залежність здоров'я від стану хребта. Профілактика остеохондрозу та оздоровлення хребта. Механізми оздоровчої дії фізичних вправ. Фізичні вправи та функціональні резерви організму. Фізичні вправи, що сприяють формуванню, зростанню та зміцненню здоров'я людини.	10
	Разом	100

8. Індивідуальне завдання.

9. Методи навчання - методи проектного та проблемного навчання, методи показу, розказу, наочні.

Діяльність студента:

- слухання лекцій;
- виступ з повідомленням на практичному занятті;
- участь у дискусії на практичних заняттях;
- самостійне конспектування додаткової літератури та її аналіз.

10. Методи контролю – традиційні та тестові контрольні роботи для оперативного, поточного, підсумкового контролю, усне опитування, виконання залікового індивідуального завдання.

11. Розподіл балів, які отримують студенти для диф. заліку

Поточне тестування, самостійна та індивідуальна робота										Сума	
Змістовий модуль №1										ІНДЗ	100
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10		
8	8	8	8	8	8	8	8	8	8	20	

T1, T2 ... T10 – теми змістових модулів.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за 100-бальною шкалою	Оцінка в ECTS	Значення оцінки ECTS	Критерії оцінювання	Рівень компетентності	Оцінка за національною шкалою
					іспит, диференційований залік
90–100	A	відмінно	Студент виявляє особливі творчі здібності, вміє самостійно здобувати знання, без допомоги викладача знаходить та опрацьовує необхідну інформацію, вміє використовувати набуті знання і вміння для прийняття рішень у нестандартних ситуаціях, переконливо аргументує відповіді, самостійно розкриває власні обдарування і нахили	Високий (творчий)	відмінно
82–89	B	дуже добре	Студент вільно володіє вивченим обсягом матеріалу, застосовує його на практиці, вільно розв'язує вправи і задачі у стандартних ситуаціях, самостійно виправляє допущені помилки, кількість яких незначна	Достатній (конструктивно-варіативний)	добре
74–81	C	добре	Студент вміє зіставляти, узагальнювати, систематизувати інформацію під керівництвом викладача; в цілому самостійно застосовувати її на практиці; контролювати власну діяльність; виправляти помилки, серед яких є суттєві, добирати аргументи для підтвердження думок		
64–73	D	задовільно	Студент відтворює значну частину теоретичного матеріалу, виявляє знання і розуміння основних положень; з допомогою викладача може аналізувати навчальний матеріал, виправляти помилки, серед яких є значна кількість суттєвих	Середній (репродуктивний)	задовільно
60–63	E	достатньо	Студент володіє навчальним матеріалом на рівні, вищому за початковий, значну частину його відтворює на репродуктивному рівні		
35–59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання семестрового контролю	Студент володіє матеріалом на рівні окремих фрагментів, що становлять незначну частину навчального матеріалу	Низький (рецептивно-продуктивний)	незадовільно
1–34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням залікового кредиту	Студент володіє матеріалом на рівні елементарного розпізнання і відтворення окремих фактів, елементів, об'єктів		

12. Методичне забезпечення

1. Антонова О. І. Методичні вказівки щодо виконання практичних робіт з навчальної дисципліни «Основи медичних знань». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2024. 35 с.
2. Антонова О. І. Методичні вказівки щодо самостійної роботи з навчальної дисципліни «Основи Основи медичних знань». Кременчук: Видавничий відділ КрНУ, 2024. 19 с.
3. Антонова О.І. Основи медичних знань. Навчальний посібник. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2019. 126 с. ISBN 978–617–639–225–5.

13. Рекомендована література

Базова

1. Вайда Т. С. Долікарська допомога: навч. посіб. Херсон: ОЛДІ-ПЛЮС, 2019. 874 с.
2. Валецька Р.О. Основи медичних знань. Луцьк: Волинська книга, 2007. 298 с.
3. Мойсак О. Д. Основи медичних знань і охорони здоров'я. Київ: Арістей, 2008. С. 413–432.
4. Медицина невідкладних станів. Екстрена (швидка) медична допомога : підруч. для мед. вищ. навч. закл. IV рівн. акредит. затв. МОНУ / за ред. І.С. Зозулі. Київ : ВСВ «Медицина», 2017. 960 с.
5. Основи медичних знань та долікарської допомоги: підручник для студентів вищих навчальних закладів / Я.І. Федонюк та ін.; за ред. Я.І. Федонюка, В.С. Грушка. Тернопіль: Навчальна книга – Богдан, 2012. 728 с.
6. Плахтій П.Д., Соколенко Л.С., Гутарева Н.В. Основи медичних знань : навч.-метод. посіб. Кам'янець-Подільський : ТОВ «Друкарня Рута», 2013. 268 с.
7. Тахтарова І. К., Олійник В. П., Захарова А. О. Основи медичних знань (кредитно-модульний курс): навчальний посібник. Миколаїв, 2009. 279 с.

Допоміжна

1. Антонова О.І. Основи медичних знань. Навчальний посібник. Кременчук: ПП Щербатих О.В., 2019. 126 с. ISBN 978–617–639–225–5.